

Bergse-Voorwaarden

LANDSCHAP en NATUUR

Natuurfederatie Geertruidenberg

Februari 2025

Het bestuur en vrijwilligers

Inhoudsopgave:

- **Voorwoord.**
- **Inleiding.**
 - Verschenen rapporten over het gebied.
 - Nog lopende rapporten in het gebied.
 - Onze wensen voor een effectieve bijdrage aan Bergse-Voorwaarden.
- **Systeembenadering voor gebiedskwaliteit.**
 - Wat is duurzame gebiedskwaliteit.
 - Beschouw het Amergebied en Slikpolder als een samenhangend systeem.
 - Gebiedsanalyse.
- **Toets- en afwegingskader.**
 - Stel natuur centraal bij gebiedsplannen.
 - Doelstellingen Natuurfederatie.
 - Voorwaarden bij gebiedsinrichting.
- **Slotwoord.**

Aanvullend document toegevoegd met hierin voorwaarden en risico's voor de leefomgeving en natuur.

Voorwoord.

Het besluit van de converter aan de noordzijde Standhazensedijk zal naar verwachting pas 1^e helft 2026 definitief worden.

Wij steunen het advies van de Regio West Brabant en de gemeente Geertruidenberg om de converter te plaatsen binnen het hekwerk van de Amercentrale waar nu gebouwen leeg staan.

Andere opties:

- De Natuurfederatie heeft zich in het najaar 2024 ook ingezet om de converter te plaatsen aan de westzijde van het Amertakkanaal.
- Arcadis heeft bij eerder onderzoek ook de westzijde van het 380kV station als locatie ingebracht, namelijk Peuzelaar Noord.

Wij zijn van mening dat de converter op een van deze 2 locaties beter is voor de bewoners en voor andere waarden en kansen in het gebied.

- De cultuurhistorische waarden* blijven behouden door niet te kiezen voor de huidige voorkeurslocatie.
- De 2 locaties bieden een beter perspectief voor een overgangsgebied grenzend aan De Biesbosch en scheppen ruimte voor extensieve recreatie.

* In het groen locaties voor de converter

*Cultuur-historische waarden: Liniedijk uit 1645 en Huis ten Halve uit 1731.

Inleiding.

Dit Voorwaardenpakket 'Landschap en Natuur' is opgesteld om de gebiedskwaliteit te behouden bij het grootschalige energieproject Nederwiek 3. Ook andere projectenplannen in het Amergebied, Slikpolder en binnen het hekwerk van de Amercentrale zijn hierin meegenomen. Dit is belangrijk omdat de gebieden grenzen aan Natura-2000 en aan Natuur Netwerk Brabant (NNB) en belangrijke migratie- en overgangsgebieden zijn.

VERSCHENEN RAPPORTEN OVER HET GEBIED:

- *Natuurdoelanalyse 2023.*
- *Eerdere ecologische onderzoeken Brabantse Delta.*

NOG LOPENDE ONDERZOEKEN IN HET GEBIED:

- *Ontwerpend onderzoek waterveiligheid in opdracht Brabantse Delta.*
- *Integrale gebiedsinrichting in opdracht Provincie Brabant.*

**Beide onderzoeken zijn gereed in juli 2025.*

ONZE WENSEN VOOR EEN EFFECTIEVE BIJDRAGE AAN BERGSE-VOORWAARDEN:

- *Aanstellen gebiedsregisseur Amergebied-Slikpolder.*
- *Opstellen van een gebiedsplan Amergebied en Slikpolder.*

Zonder een **gebiedsplan is er geen juridisch bindend document. In zo'n plan moeten de gebruiks-
bouwmogelijkheden worden vastgelegd voor het gebied. Een gedegen gebiedsplan geeft een gedegen juridisch
advies aan de voorkant en betaalt zich terug aan de achterkant!!*

Zonder een **gebiedsregisseur is er onvoldoende overzicht om sturing te geven welke aansluit op Bergse-
Voorwaarden.*

Systeembenadering voor gebiedskwaliteit.

WAT IS DUURZAME GEBIEDSKWALITEIT:

Voorzieningen en bereikbaarheid zijn belangrijke criteria voor een hoge gebiedskwaliteit en vooral een groene omgeving speelt een belangrijke rol. Hoge gebiedskwaliteit betekent dat men naar voorzieningen moet gaan kijken om dit te ondersteunen.

- Mensen willen recreëren (extensief) en genieten zonder daar lang voor op pad te moeten.
- Natuur in de directe omgeving vertaalt zich voor huizenbezitters in verhoogde kwaliteit van wonen.
- Een groene omgeving levert vermindering van stress.

BESCHOUW HET AMERGEBIED EN SLIKPOLDER ALS EEN SAMENHANGEND SYSTEEM:

Gebiedskwaliteit wordt beleefd in gebieden waar meerdere functies benut worden. Het is ongewenst om te accepteren dat een gebied een lagere kwaliteit heeft omdat het nu eenmaal “alleen maar” een bedrijventerrein is.

Bodem, water en groen zorgt voor schone lucht, bodemvruchtbaarheid, biodiversiteitsherstel en een gezonde omgeving. Het intelligent combineren van deze baten zorgt ervoor dat meerdere belanghebbenden ervan zullen profiteren.

GEBIEDSANALYSE:

Begin met inventarisatie en grondige analyse van de gebieden en breng de kansen voor ecologische, sociale en toeristische waarden in kaart. Denk aan biodiversiteit, waterveiligheid, bodemkwaliteit, landschapswaarden, kansen voor extensieve recreatie zoals rondje Biesbosch met fietspont.

- Plaats de projecten in een bredere context en neem de Omgevingsvisie, Groenvisie Geertruidenberg en het nationaal Deltaplan Biodiversiteitsherstel hierin mee.
- Formuleer concrete en meetbare duurzaamheidsdoelstellingen voor de gebieden, rekening houdend met lokale context en impact van de projecten. Denk hierbij aan het minimaliseren van ecologische verstoring, het behouden van landschapskwaliteit, het bevorderen van sociale acceptatie en het stimuleren van lokale economische kansen.

Toets- en afwegingskader.

STEL NATUUR CENTRAAL BIJ PROJECTPLANNEN:

- Behoud leefgebied voor diersoorten met (extra) geld uit het klimaatfonds en compensatiegeld van bedrijven welke projecten in het gebied plannen.

DOELSTELLINGEN NATUURFEDERATIE:

- De Slikpolder verbinden met het noordelijk gebied Standhazensedijk en beide gebieden maximale inrichten voor natuur.
- Tussen de projecten migratiemogelijkheden houden voor soorten.
- Behouden van doelsoorten Natura-2000 in het gebied.
- Westelijk langs de Amerweg een 50-100 meter brede strook met bomen en struiken.
- Klimaatadaptatie maatregelen in beide gebieden en verbindingszone, zodat er naast natuur ook een duurzame bescherming is bij langdurige droogte en wateroverlast door hoosbuien.

VOORWAARDEN BIJ DE GEBIEDSINRICHTING:

- Behouden van leef- en foerageergebieden langs Natura-2000.
- Migratiemogelijkheden behouden voor grondgebonden soorten.
- Inzetten op behouden doelsoorten Natura-2000 in het gebied.
- Klimaatadaptatie maatregelen, waterberging in beide gebieden.
- Zone met struiken en bomen uitbreiden langs Amerweg om geluid te reduceren voor bewoners.
- Verwijderen vele ongebruikte hoogspanningsmasten en benutten als Groen Zone tussen projecten, nieuwe hoogspanningsleidingen ondergronds.
- Hekwerk en gebouwen natuur-inclusief maken door middel van beplanting.
- Aantal hekwerken in het gebied minimaliseren en ruimte creëren voor kleine zoogdieren onder noodzakelijk hekwerk.
- Aangepaste verlichting aanbrengen bij oude en nieuwe projecten welke niet verstorend is voor nachtvlinders en vleermuizen.
- Ultrasone geluiden (> 18.000Hz) voorkomen tijdens bouw en na ingebruikname ter bescherming van o.a. vleermuizen.
- Risicoanalyse opstellen door veiligheidsregio en RIVM over milieugevolgen voor omgeving bij brand, explosie en lekkage chemicaliën.
- Onderzoeksrapport nodig voor impact stikstofdepositie op Natura-2000.
- Projecten door de Rijksoverheid vastgelegd zijn bindend.
Andere projecten moeten onder een keuzetraject vallen en het regionaal overleg (RWB) moet dan een besluit nemen of het niet elders kan.
- Projecten vanuit de Industrietafel Midden- en West-Brabant en andere projecten in het gebied moeten lokaal gecompenseerd worden met natuurelementen welke onder klimaatadaptatie maatregelen vallen.
- Rapport Provincie Brabant is richtinggevend en rapport Waterveiligheid vinden wij bindend.

Slotwoord.

Bovenstaand doelstellingen en voorwaarden bij de gebiedsinrichting zijn voor de Natuurfederatie gewenst.

Met dit document worden de natuurbelangen centraal gesteld en dat is een belangrijk punt in de Bergse-Voorwaarden. Het zorgt voor een evenwichtige balans tussen gebiedskwaliteit en projecten voor de energietransitie.

In de bijlage toegevoegd een aanvullend document voor de Bergse-Voorwaarden.

Namens het bestuur Natuurfederatie.

Aanvullend document voor Bergse-Voorwaarden.

Inhoudsopgave:

- Voorwaarden.
- Milieurisico's BECCUS-project.
- Risico's overige projecten.
- Nulmeting.
- Ecologisch advies.

Voorwaarden.

Stel voorwaarden vooraf bij projectplannen:

1. In het Amergebied staan heel veel hoogspanningsmasten van oude energiecentrales (Amer 5 t/m 8), deze zijn al vele jaren niet meer in gebruik.
De Provincie Brabant en gemeente Geertruidenberg moeten eisen stellen dat deze masten direct verwijderd worden.
2. Projectplannen buiten Nederwiek 3 en TenneT om door o.a. EnNatuurlijk en LC Energie kan ook elders. Nu wordt deze activiteit enkel in Geertruidenberg gesitueerd.
3. Alle activiteiten die tot het BECCUS-project behoren en RWE aan plannen heeft kunnen op het Amerterrein gesitueerd worden.
Dit door alle gebouwen, tankopslag, schoorstenen en overige installaties die niet gebruikt worden te slopen.
Ook de koeltoren zou mogelijk gesloopt kunnen worden. De koeltoren is slechts ca 5 à 10 dagen per jaar in werking. Het productieverlies van RWE zonder inzet van de koeltoren is ca 25 MW per dag.
Bij amoveren van de hier genoemde objecten, ontstaat er voldoende vrije grond om binnen het hekwerk de geplande zonne- en batterijparken te realiseren.
De Slikpolder kan zo volledig als natuurgebied ingericht worden.

Milieurisico's BECCUS-project.

- Ammoniakuitstoot en vrijkomen Zeer Zorgwekkende Stoffen bij calamiteiten.
- Toename geluid (cumulatief effect) door compressoren, pompen.
- Geluidshinder boven en onder water en gevolgen hiervan voor het waterecosysteem.
- Risico scheepvaart vanwege opslag en transport CO₂.
- Gevolgen waterwinning, watertemperatuur, vertroebeling door extra scheepvaart en waterverbruik voor het waterecosysteem.
- Vervoer gevaarlijke stoffen en risico hierbij voor de omgeving.

Risico's overige projecten.

Cumulatieve effecten van alle plannen in het Amergebied en risico's voor Natura 2000-gebied De Biesbosch, Natuur Netwerk Brabant en de bewoners van Geertruidenberg:

- Stikstofdepositie in De Biesbosch en overige natuurgebieden tijdens de bouw.
- Gevolgen soorten om te kunnen migreren tussen natuurgebieden.
- Verstoring in Amergebied door licht, geluid, trillingen, bouwhoogte etc. wat zijn de gevolgen voor beschermde soorten en aangrenzende wijkbewoners,
- Emissie risico naar water, bodem en lucht bij brand of explosie.
- Effecten omgevingstemperatuur door gebouwen en warmte uitstraling bij de processen voor de woonomgeving.
- Effecten bebouwingen op grondwater en waterafvoer bij hoosbuien.
- Verkeerstoe name over water en wegen en gevolgen voor veiligheid en milieu voor wijkbewoners.

Nulmetingen.

- Nulmeting uitvoeren van geluid en lichthinder.
- Waterkwaliteits-, effectenonderzoek als er bij projecten veel buitenwater gebruikt gaat worden?

Ecologisch advies.

- Een nieuw uitgebreid ecologisch onderzoek is gewenst.
Neem de risico's van ongewenste ecologische impact in het milieu mee tijdens de bouw en bij ingebruikname van de installaties. Maak ook gebruik van eerdere ecologische onderzoeken van o.a. het waterschap.
- Staatsbosbeheer betrekken vanwege begrenzing aan Natura-2000.